

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 574/01
Zo dňa: 16. 01. 2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 13
Počet príloh: -

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej
správy a územnej samosprávy**

Obecné lesy Ľubietová, spol. s r.o.

Banská Bystrica marec 2014

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 574/01 zo 16. 01. 2014 vykonali:

Ing. Dagmar Rosenbergerová, vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Jaroslav Lehocký, člen kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy, ktorej účelom bola kontrola súladu hospodárenia s verejnými prostriedkami so všeobecne záväznými právnymi predpismi a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom štátu a územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 27.01.2014 do 12.03.2014 v spoločnosti:

**Obecné lesy Ľubietová, spol. s r.o., J.J. Kmet'a 90/92, 976 55 Ľubietová,
IČO 31579043**

za kontrolované obdobie: rok 2013 a súvisiace obdobie so získanými informáciami.

Predmetom kontroly bolo:

- 1 Charakteristika obchodnej spoločnosti
- 2 Preverenie hospodárenia obchodnej spoločnosti a nakladania s majetkom v obchodnej spoločnosti
- 3 Úroveň vnútorného kontrolného systému

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Charakteristika obchodnej spoločnosti

Spoločnosť Obecné lesy Ľubietová, spol. s r.o. (ďalej len „spoločnosť“) bola založená zakladateľskou listinou vyhotovenou vo forme notárskej zápisnice č. NZ 1/93 z 15.01.1993; spoločnosť bola zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sro, vložka číslo: 973/S dňa 26.01.1993. V roku 2013 boli vykonané dve zmeny zakladateľskej listiny a následne vyhotovené dve úplné znenia. Obidve zakladateľské listiny v úplnom znení obsahovali náležitosti podľa § 110 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v platnom znení (ďalej len „Obchodný zákonník“). Základné imanie spoločnosti zapísané v obchodnom registri v sume 6 639,00 eur bolo totožné so základným imaním uvedeným v zakladateľskej listine a evidovaným v účtovníctve.

Jediným spoločníkom je od vzniku spoločnosti obec Ľubietová (ďalej len „obec“). Pôsobnosť valného zhromaždenia vykonával za obec starosta. Štatutárnym orgánom spoločnosti bol konateľ. Spoločnosť v roku 2013 nemala zriadenú dozornú radu. Členovia dozornej rady boli odvolaní valným zhromaždením na zasadnutí konanom 22.11.2012 bez súhlasu obecného zastupiteľstva, čo nebolo v súlade s § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.

o obecnom zriadení“), podľa ktorého je obecnému zastupiteľstvu vyhradené, okrem iného, aj zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov obce do ich štatutárnych a kontrolných orgánov.

V tejto veci podala Okresná prokuratúra Banská Bystrica 26.04.2013 upozornenie prokurátora č. Pd. 30/13-8 za účelom odstránenia porušovania zákona, ku ktorému došlo v súvislosti s nedodržaním postupu starostu pri vykonávaní pôsobnosti valného zhromaždenia v spoločnosti.

Preverením dokumentácie zo zasadnutí valného zhromaždenia bolo zistené, že valné zhromaždenie na svojom zasadnutí konanom 23.05.2013 schválilo uznesením č. 6 zmenu zakladateľskej listiny, a to vypustenie dozornej rady ako orgánu spoločnosti a upravilo rozhodovanie o forme spoločnosti a pristúpení inej osoby do spoločnosti.

Následným uznesením č. 7 zobralo valné zhromaždenie na vedomie upozornenie prokurátora č. Pd. 30/13-8 z 26.04.2013 a zrušilo uznesenie valného zhromaždenia z 22.11.2012, ktorým boli členovia dozornej rady odvolaní.

Podľa § 137 Obchodného zákonníka sa dozorná rada zriaďuje, ak tak určuje spoločenská zmluva (zakladateľská listina). Tým, že valné zhromaždenie rozhodlo, že spoločnosť nebude mať zriadenú dozornú radu, jej bývalí členovia už nemohli vykonávať úlohy dozornej rady napriek tomu, že uznesenie, ktorým boli valným zhromaždením odvolaní bolo zrušené.

Schválené zmeny zakladateľskej listiny boli zahrnuté v úplnom znení zakladateľskej listiny a zapísané v obchodnom registri. Návrh na zápis zmien do obchodného registra bol konateľom podaný na Okresnom súde Banská Bystrica 07.06.2013 spolu s výpisom z uznesenia zo zasadnutia valného zhromaždenia spoločnosti z 23.05.2013 a úplným znením zakladateľskej listiny.

V roku 2013 valné zhromaždenie schválilo ešte jednu zmenu zakladateľskej listiny, a to na zasadnutí 08.11.2013. Valné zhromaždenie sa uznieslo na zmene zakladateľskej listiny o doplnenie nového predmetu činnosti spoločnosti: Poľnohospodárstvo a lesníctvo včítane predaja nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov za účelom spracovania alebo ďalšieho predaja. Zmeny boli zahrnuté v úplnom znení zakladateľskej listiny a zapísané v obchodnom registri. Návrh na zápis zmien do obchodného registra bol konateľom podaný na Okresnom súde v Banskej Bystrici 12.11.2013 spolu s výpisom z uznesenia zo zasadnutia valného zhromaždenia spoločnosti z 08.11.2013, úplným znením zakladateľskej listiny a ďalšími dokumentmi.

V konaní štatutárneho orgánu spoločnosti neboli v popisovaných veciach zistené nedostatky, keďže sa riadil rozhodnutiami jediného spoločníka.

Obec ako zakladateľ a jediný spoločník mala upravené spôsoby výkonu práv vyplývajúcich z vlastníctva majetkových podielov na právnických osobách založených obcou s dôrazom na transparentnosť a efektívnosť nakladania s majetkom v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom obce Ľubietová (ďalej len „zásady hospodárenia s majetkom obce“). Predmetné zásady schválilo obecné zastupiteľstvo uznesením č. OcZ 19 – 4/2012 zo 14.12.2012.

Podľa bodu 3 písm. c) článku 10 zásad hospodárenia s majetkom obce bol starosta pri vykonávaní pôsobnosti valného zhromaždenia viazaný rozhodnutím obecného zastupiteľstva v otázkach týkajúcich sa rozhodovania o zmene spoločenskej zmluvy. Valné zhromaždenie, ktorého pôsobnosť vykonával za obec starosta, schválilo zmeny zakladateľskej listiny bez

súhlasu obecného zastupiteľstva, čo nebolo v súlade s citovaným bodom 3 písm. c) článku 10 zásad hospodárenia s majetkom obce.

Vec bola odstúpená Krajskej prokuratúre Banská Bystrica.

2 Preverenie hospodárenia obchodnej spoločnosti a nakladania s majetkom v obchodnej spoločnosti

V čase výkonu kontroly spoločnosť nemala zostavenú účtovnú závierku k 31.12.2013 a uzatvorené účtovné knihy za rok 2013.

Analýza vývoja hospodárenia spoločnosti

Analýza vývoja hospodárenia spoločnosti bola vykonaná na základe rozboru výnosov a nákladov za roky 2011 až 2013. Pri analýze sa vychádzalo z výkazu ziskov a strát za rok 2012 a z priebežného výsledku hospodárenia za rok 2013 vykázaného k 28.02.2014.

Tabuľka č. 1 – Náklady a výnosy

(v celých eur)

Ukazovateľ/rok	Skutočnosť 2011	Skutočnosť 2012	Priebežný stav 2013
Tržby z predaja vlastných výrobkov	681 342	636 007	673 409
Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu	0	0	3 320
Zmena stavu zásob	-177	-1 511	5 905
Aktivovaná vlastná výroba	2 054	963	963
Ostatné prevádzkové výnosy	20 251	30 451	30 451
Prevádzkové výnosy spolu	703 470	665 910	714 048
Spotreba materiálu a energií	40 259	49 315	54 489
Služby	435 307	391 426	433 120
Osobné náklady	114 249	119 613	100 192
Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku	42 055	47 643	48 996
ZC predaného dlhodobého majetku	0	0	0
Ostatné prevádzkové náklady	63 380	58 588	27 069
Prevádzkové náklady spolu	695 250	666 585	663 866
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	7 853	1 222	50 182
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-7205	-884	-693
Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti	0	0	0
Výsledok hospodárenia po zdanení	648	-1 664	49 362

V sledovanom období bol výsledok hospodárenia po zdanení: v roku 2011 zisk v sume 648 eur, v roku 2012 strata v sume 1 664 eur. Podľa priebežných výsledkov bude výsledok hospodárenia za rok 2013 po zdanení zisk v sume 49 362 eur.

Spoločnosť je zameraná na predaj vlastných výrobkov (drevnej hmoty). Tržby z predaja drevnej hmoty takmer pokrývali, resp. pokrývali celé náklady spoločnosti.

Najvyšší podiel na výnosoch v jednotlivých rokoch mali tržby z predaja vlastných výrobkov, ktoré tvorili z celkových výnosov za rok 2011 až 96,85 %, za rok 2012 to bolo 95,51 % a za rok 2013 to bude 94,31 %. V roku 2013 spoločnosť vyťažila 12 682 m³ dreva. V roku 2012 to bolo 13 099 m³ dreva.

Najvyšší podiel na nákladoch v jednotlivých rokoch mali náklady na služby, ktoré tvorili 62,61 % z celkových nákladov za rok 2011, 58,72 % z celkových nákladov za rok 2012 a 65,24 % z celkových nákladov spoločnosti za rok 2013. Náklady na služby tvorili dve významné položky, a to náklady na ťažobnú činnosť a náklady na nájom lesných pozemkov, ktorých vlastníkom je obec.

Cena nájmu lesných pozemkov sa menila každoročne dodatkom k nájomnej zmluve. Napriek tomu, že predmet nájmu sa počas nájomnej doby nemenil, ceny nájmu boli v jednotlivých rokoch výrazne odlišné. Pre rok 2011 bolo nájomné stanovené v sume 129 349,00 eur, pre rok 2012 bolo v sume 92 000,00 eur (71,12 % z ceny nájmu v roku 2011) a pre rok 2013 bolo v sume 85 500,00 eur (66,10 % z ceny nájmu v roku 2011).

Podľa zmluvy o prenájme nehnuteľného majetku obce z 01.01.1993 v znení neskorších dodatkov sa výška nájmu určovala osobitným dodatkom k zmluve, a to paušálne dohodou zmluvných strán v súlade so zákonom o cenách. Zmluva neurčovala, ktoré faktory budú ovplyvňovať výšku nájmu v príslušnom roku.

Podľa vyjadrenia konateľa cenu na príslušný rok stanovuje obec a odvíja sa od vývoja spoločnosti za minulé roky.

Netransparentným pohybom ceny nájmu lesných pozemkov prenajímateľ pozemkov (obec) mohol regulovať výšku zisku, resp. straty spoločnosti. Zároveň takto mohla byť podľa potreby odčerpávaná suma finančných prostriedkov zo spoločnosti na obec v priebehu roka, tzn. pred rozdelením výsledku hospodárenia za príslušný rok. Takto nastavené ovplyvňovanie hospodárskeho výsledku spoločnosti môže ovplyvňovať základ dane spoločnosti pre výpočet dane z príjmov právnických osôb.

Kontrolou vybraných nákladov a výnosov za rok 2013 so zameraním na správnosť, úplnosť, preukázateľnosť, zrozumiteľnosť a trvanlivosť účtovných záznamov bolo zistené, že niektoré z preverovaných výdavkov spoločnosti nesúviseli so zabezpečením a udrzaním jej príjmov. Takými boli nasledovné výdavky:

- Výdavok v sume 296,41 eur (09.02.2013) na ošatenie konateľa spoločnosti (oblek, vrátane košele a manžetových gombíkov). Podľa vyjadrenia spoločnosti má na ošatné nárok každý zamestnanec, pričom na základe platnej internej smernice účinnej k 01.01.2003 nárok na pracovné oblečenie (rovnošatu) majú pracovníci lesného hospodárstva. Na základe predchádzajúcej (už neplatnej) internej smernice účinnej k 01.01.1999 mali nárok na ošatné aj ostatní pracovníci spoločnosti. Podľa § 67 ods. 9 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov sú zamestnanci právnických osôb a fyzických osôb pri zabezpečovaní úloh podľa tohto zákona, tzn. správy lesného hospodárstva, oprávnení nosiť lesnícku rovnošatu. V uvedenom prípade nešlo o lesnícku rovnošatu.
- Výdavok na občerstvenie v súvislosti so záverom roka 2013 v celkovej sume 27,56 eur, z toho alkoholické nápoje boli v sume 19,79 eur. Občerstvenie bolo uhradené dňa 19.12.2013.

Uvedené výdavky kontrolná skupina vyhodnotila ako nevhodné vynakladanie finančných prostriedkov spoločnosti.

Analýza vývoja majetku spoločnosti

Kontrolná skupina vykonala analýzu vývoja majetku spoločnosti na základe súvahy zostavenej k 31.12.2012 a z priebežného stavu súvahových účtov za rok 2013 vykázaného k 28.02.2014.

Tabuľka č. 2 – Aktíva spoločnosti

(v celých eur)

Roky	Skutočnosť 2011	Skutočnosť 2012	Predpoklad 2013
Aktíva celkom	958 128	924 793	928 458
Neobežný majetok	627 423	613 020	566 038
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	627 423	613 020	566 038
Dlhodobý finančný majetok	0	0	0
Obežný majetok	327 835	307 767	333 404
Zásoby	18 911	20 059	23 011
Dlhodobé pohľadávky	0	0	1 511
Krátkodobé pohľadávky	239 142	68 106	106 228
Finančné účty	69 782	219 602	202 654
Časové rozlíšenie	2 870	4 006	29 016

Tabuľka č. 3 – Pasíva spoločnosti

(v celých eur)

Roky	Skutočnosť 2011	Skutočnosť 2012	Predpoklad 2013
Pasíva celkom	958 128	924 793	928 458
Vlastné imanie	545 654	543 989	593 352
Základné imanie	6 639	6 639	6 639
Kapitálové fondy	5 258	5 258	5 258
Fondy zo zisku	504 617	504 616	504 617
Výsledok hospodárenia min. rokov	28 492	29 140	27 476
Výsledok hospodárenia po zdanení	648	-1 664	49 362
Závazky	112 013	99 860	74 079
Rezervy	31 801	34 212	40 405
Dlhodobé záväzky	4 896	4 400	3 658
Krátkodobé záväzky	24 054	28 070	14 922
Krátkodobé finančné výpomoci	0	0	0
Bankové úvery	51 262	33 178	15 094
Časové rozlíšenie	300 461	280 944	261 027

V roku 2012 sa hodnota aktív oproti roku 2011 znížila o 33 335 eur, a to najmä v dôsledku zníženia hodnoty obežného majetku a znížením netto hodnoty dlhodobého majetku.

Predpoklad na rok 2013 je, že hodnota aktív sa zvýši oproti roku 2012. Zvýši sa najmä obežný majetok a účty časového rozlíšenia. V rámci obežného majetku sa zvýšia najmä pohľadávky. K 31.12.2013 boli pohľadávky spoločnosti voči odberateľom v sume 105 291,39 eur, z toho po lehote splatnosti do jedného roka boli pohľadávky v sume 8 685,20 eur a nad jeden rok v sume 4 264,28 eur. Najvyššie pohľadávky spoločnosť evidovala voči Obcej píle Ľubietová, spol. s r.o. v sume 81 831,22 eur.

Kontrolou evidencie pohľadávok k 31.12.2013 bolo zistené, že spoločnosť ako prenajímateľ účtovala pohľadávky z nájmu na účte 311 – Odberatelia, na ktorom sa podľa opatrenia Ministerstva financií SR zo 16. decembra 2002 č. MF/23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších opatrení (ďalej len „postupy

účtovania“) účtujú pohľadávky voči odberateľovi pri splnení dodávky voči odberateľovi a nie na účte 374 - Pohľadávky z nájmu, na ktorom sa podľa § 55 ods. 4 postupov účtovania účtujú pohľadávky z nájmu v účtovníctve prenajímateľa vrátane finančného prenájmu.

Uvedené zistenie spoločnosť odstránila počas výkonu kontroly.

Účty časového rozlíšenia tvorili najmä nájomné za prenájom lesov na rok 2014 uhradené obci vopred v zmysle dodatku k zmluve o prenájme nehnuteľného majetku obce.

Majetok spoločnosti bol krytý najmä vlastnými zdrojmi. Podiel cudzích zdrojov (záväzkov) na celkových zdrojoch, resp. celkovom majetku bol 12 % v roku 2011, 11 % v roku 2012. Predpoklad na rok 2013 bol, že cudzie zdroje budú tvoriť 8 % z celkových zdrojov. Ako optimálna je v odbornej literatúre uvádzaná hodnota 50 %.

V rámci záväzkov spoločnosť evidovala bankový úver, ktorý jej bol poskytnutý za účelom čiastočného refinancovania investičných nákladov súvisiacich so stavbou „Obchodná prevádzka s prístavbou tržnice v Ľubietovej“ na základe zmluvy o termínovanom úvere z 01.10.2009. Výška poskytnutého úveru bola 94 444,00 eur. Spoločnosť v roku 2013 uhradila splátky úveru v sume 18 084,00 eur a úroky v sume 836,98 eur. K 31.12.2013 bol zostatok nesplateného úveru 15 094,00 eur. Splatnosť úveru je 30.09.2014.

Záväzky spoločnosti voči dodávateľom boli k 31.12.2013 v sume 219,60 eur a boli v lehote splatnosti.

Časové rozlíšenie na strane pasív tvorili výnosy budúcich období. Spoločnosť postupne rozpúšťala do výnosov poskytnuté dotácie na rekonštrukciu lesných ciest Čelienec a Hutná.

Finančné a majetkové vzťahy spoločnosti s obcou

Kontrolou boli preverené finančné a majetkové vzťahy s obcou, t.j. zmluvy uzatvorené medzi spoločnosťou a obcou a ich vzájomná bilancia. Boli preverené pohľadávky a záväzky spoločnosti voči obci, a to najmä ich evidencia a vývoj.

Do rozpočtu obce spoločnosť prispela v roku 2013 sumou 127 941,28 eur a započítala vzájomné pohľadávky s obcou v sume 3 000,00 eur. K 31.12.2013 boli všetky pohľadávky spoločnosti voči obci a záväzky voči obci finančne vysporiadané. Vzájomné pohľadávky a záväzky si spoločnosť odsúhlasovala s obcou.

Záväzky spoločnosti voči obci vyplývali zo zákonných povinností v súvislosti s miestnymi daňami a poplatkom za komunálny odpad a z prenájmu obecných lesov a budovy obecných lesov.

Prehľad pohľadávok a záväzkov spoločnosti voči obci v roku 2013 je uvedený v tabuľke č. 4 a 5.

Tabuľka č. 4 – Pohľadávky spoločnosti voči obci v roku 2013

(v eur)

Pohľadávky spoločnosti voči obci	Predpis	Úhrada	Forma úhrady
Predaj motorového vozidla	3 000,00	3 000,00	Zápočet a bankový prevod

Tabuľka č. 5 – Závazky spoločnosti voči obci v roku 2013

(v eur)

Závazok spoločnosti voči obci	Predpis	Úhrada	Forma úhrady
Zmluva o prenájme nebytových priestorov a odmene za služby spojené s užívaním nebytových priestorov zo dňa 01.01.1994 v znení neskorších dodatkov – nájomné za rok 2013 za budovu lesov	7 439,40	7 439,40	Bankový prevod
Zmluva o prenájme nehnuteľného majetku obce z 01.01.1993 v znení neskorších dodatkov – nájomné za rok 2013 za obecné lesy	85 500,00	85 500,00	Bankový prevod
Zmluva o prenájme nehnuteľného majetku obce z 01.01.1993 v znení neskorších dodatkov – preddavok na nájom obecných lesov za rok 2014	23 000,00	23 000,00	Bankový prevod
Poplatok za likvidáciu odpadu	67,60	67,60	Bankový prevod
Stočné 10/2012 – 10/2013	54,51	54,51	Bankový prevod
Daň z nehnuteľností za rok 2013	8 798,77	8 798,77	Bankový prevod
Daň za užívanie verejného priestranstva za rok 2013	2 555,00	2 555,00	Bankový prevod
Daň za užívanie verejného priestranstva za rok 2012	3 526,00	3 526,00	Zápočet a bankový prevod
Spolu	130 941,28	130 941,28	

Spoločnosť tiež obci darovala finančné prostriedky v sume 100,00 eur na podporu volejbalového turnaja a formou darov uhradila faktúry v sume 111,13 eur.

Kontrolou neboli zistené rozdiely medzi skutočným stavom a stavom zisteným z účtovníctva. Finančné toky medzi spoločnosťou a obcou boli realizované v súlade s doloženými účtovnými záznamami.

Nakladanie s majetkom spoločnosti

Konateľské oprávnenia týkajúce sa nakladania s majetkom spoločnosti boli zakladateľskou listinou obmedzené. Podľa bodu 9/oprávnenie konateľa, podbod 4 písm. d) zakladateľskej listiny bol konateľ povinný robiť nasledujúce úkony: obstaranie, predaj, nákup alebo zaťaženie hnutel'ného majetku spoločnosti s obstarávacou cenou vyššou ako 1 000,00 eur (331,91 eur do 23.05.2013) len s predchádzajúcim súhlasom valného zhromaždenia.

Podľa § 133 ods. 3 Obchodného zákonníka obmedziť konateľské oprávnenia môže iba spoločenská zmluva alebo valné zhromaždenie. Takéto obmedzenie je však voči tretím osobám neúčinné.

V roku 2013 spoločnosť obstarala dlhodobý majetok za 2 014,00 eur. Išlo o nákup mulčovača, ktorý bol do majetku zaradený spolu s rozvádzačom v tejto sume. Kontrolou rozhodnutí valného zhromaždenia a preverení zápisníc valného zhromaždenia bolo zistené,

že uznesenie v súvislosti s nákupom tohto hnutel'ného majetku nebolo vydané. Podľa vyjadrenia spoločnosti bol nákup mulčovača schválený po ústnej dohode so starostom obce. Podľa § 130 Obchodného zákonníka môžu spoločníci prijímať rozhodnutia aj mimo valného zhromaždenia. Návrh uznesenia predkladá spoločníkom na vyjadrenie konateľ spolu s oznámením lehoty na písomné vyjadrenie.

Obstaranie uvedeného hnutel'ného majetku nebolo v súlade s bodom 9/oprávnenie konateľ'a, podbod 4 písm. d) zakladateľskej listiny.

Taktiež chýbalo uznesenie valného zhromaždenia, resp. písomný súhlas spoločníka pri predaji motorového vozidla Lada Niva, rok výroby 1996, kúpna zmluva z 20.05.2013 za cenu 320 eur. Išlo o predaj vozidla, ktorého obstarávací cena bola podľa účtovníctva 12 578,20 eur. Predaj uvedeného hnutel'ného majetku nebol v súlade s bodom 9/oprávnenie konateľ'a, podbod 4 písm. d) zakladateľskej listiny.

Od 01.01.2013 spoločnosť prenajala fyzickej osobe – podnikateľovi podkrovné miestnosti (podkrovný byt) o výmere 274,15 m² v zmysle zmluvy o nájme podkrovných miestností č. 1/2013 z 01.01.2013 (ďalej len „zmluva o nájme podkrovných miestností“). Predmetná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú od 01.01.2013 do 31.12.2014 s možnosťou predĺženia nájmu po vzájomnej dohode.

V zmluve o nájme podkrovných miestností bolo uvedené, že prenajímateľ, t.j. spoločnosť je vlastníkom podkrovných miestností. Priestory mala spoločnosť zaevidované v majetku na účte 021 - Stavby ako podkrovný byt v obstarávacej cene 34 178,89 eur, zostatková cena k 31.12.2013 bola 14 410,00 eur. Vlastnícke práva k uvedenej nehnuteľnosti spoločnosť nepreukázala listom vlastníctva.

Podkrovné priestory sa nachádzajú v budove vo vlastníctve obce Ľubietová. Spoločnosť ich zrekonštruovala na byt podľa zmluvy o prenájme nebytových priestorov uzatvorenej 01.01.1997. Stavebné povolenie vydal Okresný Úrad Banská Bystrica, odbor životného prostredia (ďalej len „OÚ odbŽP BB“) dňa 02.02.1998 pod č. 98/00541/ZSA. Kolaudačné rozhodnutie vydal pre stavebníka, t.j. spoločnosť OÚ odbŽP BB dňa 01.06.1998 na užívanie stavby „Rekonštrukcia podkrovných miestností“ postavenej na pozemku parc. č. 1 k.ú. Ľubietová. Stavba obsahovala jednu bytovú jednotku o dvoch izbách s príslušenstvom.

Podkrovné priestory spoločnosť nemala zapísané na liste vlastníctva, čo nebolo v súlade s § 19 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“), podľa ktorého vlastníci a iné oprávnené osoby sú povinní dbať, aby všetky údaje katastra týkajúce sa nehnuteľností alebo vlastníka nehnuteľností, ako aj zmeny týchto údajov mohli byť v katastri riadne evidované, a ohlásiť každú zmenu okresnému úradu do 30 dní odo dňa vzniku, zmeny alebo zániku rozhodujúcej skutočnosti.

Výška nájmu bola zmluvne stanovená v sume 100,00 eur bez DPH/mesiac od 01.01.2013 do 31.03.2013 a 168,00 eur bez DPH/mesiac od 01.04.2013 – 31.12.2014. Spolu tak za rok 2013 bol predpis nájomného v sume 1 812,00 eur bez DPH (2 174,40 eur s DPH). V porovnaní s odpismi bytu, ktoré boli v roku 2013 v sume 1 709,04 eur, bolo nájomné vyššie o 102,96 eur. Náklady spojené s užívaním priestorov uhrádzal nájomca sám.

Inventarizácia majetku

Kontrolou bolo preverené vykonanie inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve“).

Spoločnosť v čase výkonu kontroly nemala skompletizovanú inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov za rok 2013. Boli vykonané čiastkové inventúry niektorého druhu majetku a záväzkov. Príkaz na vykonanie inventarizácie bol daný konateľom ústne. Spoločnosť mala v internej smernici o spôsobe vedenia účtovníctva upravené, že inventarizačný zápis vyhotovuje do podania daňového priznania za účtovné obdobie.

K prevereniu vykonania inventarizácie boli vybrané nasledovné druhy majetku: stavby, samostatné hnutelné veci, ostatný dlhodobý hmotný majetok, nedokončená výroba, materiál na sklade, softvér, pohľadávky voči odberateľom a záväzky voči dodávateľom.

Spoločnosť vykonala inventarizáciu dlhodobého hmotného majetku (okrem pozemkov) a drobného dlhodobého hmotného majetku k 31.12.2012. Ku kontrole boli predložené: zápis o výsledku inventarizácie stavu HIM k 31.12.2012 a zápis o výsledku inventarizácie stavu DHIM k 31.12.2012. Inventarizáciou neboli zistené rozdiely medzi skutočným a účtovným stavom.

Predložené inventarizačné zápisy obsahovali všetky náležitosti podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Inventúrny súpis budov a stavieb, inventúrny súpis strojov, prístrojov a zariadení a inventúrny súpis drobného investičného majetku, ktoré boli priložené k inventarizačným zápisom nemali všetky povinné náležitosti podľa § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Na inventúrnom súpise budov a stavieb a inventúrnom súpise strojov, prístrojov a zariadení nebolo uvedené obchodné meno a sídlo účtovnej jednotky, deň začatia inventúry, deň skončenia inventúry (toto bolo uvedené iba na inventarizačnom zápise) a meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku. Na inventúrnom súpise strojov, prístrojov a zariadení nebolo uvedené meno a priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku (meno a priezvisko bolo uvedené na inventarizačnom zápise ale bez podpisu) a miesto uloženia majetku.

Na inventúrnom súpise drobného investičného majetku neboli uvedené obchodné meno a sídlo účtovnej jednotky, deň začatia inventúry, deň skončenia inventúry (dátumy boli uvedené iba na inventarizačnom zápise), priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku (inventarizačná komisia bola uvedená iba na inventarizačnom súpise).

Fyzickú inventúru zásob dreva a materiálu na sklade k 31.12.2013 vykonala spoločnosť 07.01.2014. Príkaz na vykonanie inventarizácie bol vydaný ústne. Predložené inventúrne súpisy materiálu na sklade, drevných zásob a zásob vlastnej výroby – pestovná činnosť sadenice mali všetky náležitosti podľa § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Inventarizačný zápis nebol v čase výkonu kontroly vypracovaný. Podľa predložených inventúrnych súpisov k 31.12.2013 bolo na sklade 1 020,49 m³ dreva, čo korešpondovalo s analytickou evidenciou k 31.12.2013.

Dlhodobý nehmotný majetok a pohľadávky voči odberateľom a záväzky voči dodávateľom inventarizovala spoločnosť k 31.12.2013. Pri nehmotnom majetku bola vykonaná kombinácia fyzickej inventúry s dokladovou a pri pohľadávkach voči odberateľom a záväzkoch voči dodávateľom bola vykonaná dokladová inventúra, pri ktorej neboli zistené rozdiely medzi skutočným a účtovným stavom.

Predložený inventúrny súpis nehmotného majetku, inventúrny súpis pohľadávok voči odberateľom a inventúrny súpis záväzkov voči dodávateľom obsahovali všetky potrebné náležitosti podľa § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

3 Úroveň vnútorného kontrolného systému

Podľa počtu zamestnancov patrí spoločnosť medzi malé spoločnosti, k 31.12.2013 mala deväť zamestnancov, čomu bol prispôsobený aj vnútorný systém kontroly. V roku 2013 spoločnosť nemala zriadenú dozornú radu, kontrola spoločnosti bola v pôsobnosti valného zhromaždenia a konateľa.

Povinnosti a práva jednotlivých orgánov spoločnosti boli okrem Obchodného zákonníka zadefinované v zakladateľskej listine, podľa ktorej mal spoločník právo zúčastňovať sa na riadení spoločnosti a kontroly jej činnosti na valnom zhromaždení, požadovať od konateľa informácie o záležitostiach spoločnosti, nahliadať do obchodných kníh a spisov, oboznamovať sa s výsledkami spoločnosti, predkladať návrhy orgánom spoločnosti a požadovať od orgánov spoločnosti potrebné vysvetlenia. Konateľské práva boli zakladateľskou listinou obmedzené pri nakladaní s finančnými prostriedkami a nakladaní s majetkom, niektoré úkony mohol uskutočniť len so súhlasom valného zhromaždenia.

Z predložených zápisníc zo zasadnutí valného zhromaždenia v roku 2013 bolo zistené, že valné zhromaždenie riešilo otázky súvisiace s hospodárením spoločnosti (napr. schvaľovalo účtovnú závierku, úhradu straty za rok 2012, plnenie finančného plánu za rok 2012 a návrh finančného plánu na rok 2013, cenníky, a pod.).

Spoločnosť mala vypracovaný organizačný poriadok, pracovný poriadok a vnútorné predpisy týkajúce sa účtovníctva, a to internú smernicu z 01.01.2013 – Spôsob vedenia účtovníctva a vnútroorganizačnú smernicu z 26.01.2003, ktorá upravovala okrem iného aj obeh účtovných dokladov, hmotnú zodpovednosť pracovníkov, spôsob užívania podnikových a súkromných motorových vozidiel, inventarizáciu, poskytovanie naturálnych pôžitkov a spôsob ich zdaňovania, poskytovanie ochranných a pracovných pomôcok a užívanie rovnosaty. Organizačný poriadok bol vypracovaný 04.01.2010, organizačná štruktúra bola upravená k 15.04.2013. Pracovný poriadok bol vypracovaný a účinný od 01.04.2002.

Účtovníctvo a administratívne služby poskytovala spoločnosti externá firma na základe zmluvy o poskytovaní účtovných a administratívnych služieb uzatvorenej podľa § 269 Obchodného zákonníka dňa 04.03.2013 v znení dodatku č. 1 z 01.05.2013, dodatku č. 2 z 01.06.2013 a dodatku č. 3 z 31.10.2013 (ďalej len „zmluva o poskytovaní účtovníctva“). Predmetom tejto zmluvy bolo vedenie podvojného účtovníctva, vedenie mzdového účtovníctva a administratívne služby.

Kontrolou boli preverené spôsoby vykonávania vnútornej kontroly pokladničných dokladov a došlých faktúr v zmysle interných predpisov a to najmä vnútroorganizačnej smernice z 26.01.2003, časť B.5 Obeh účtovných dokladov a B.12 Hmotná zodpovednosť pracovníkov za účelom vyhodnotenia úrovne vnútorného kontrolného systému.

Podľa vnútroorganizačnej smernice mal správnosť pokladničných dokladov overovať konateľ, evidovať a účtovať ekonóm spoločnosti. Kontrolou bola preverená vybraná vzorka 10 výdavkových pokladničných dokladov. Bolo zistené, že pokladnicu viedla osoba z externej firmy, ktorá vystavovala výdavkové a príjmové pokladničné doklady, účtovala ich aj kontrolovala, vykonávala aj fyzickú inventúru pokladnice. Konateľ spoločnosti na konci mesiaca schválil jedným podpisom všetky pokladničné doklady vystavené a zaúčtované v danom mesiaci. V zmluve o poskytovaní účtovníctva nebola priamo uvedená osoba, prostredníctvom ktorej externá firma bude vykonávať dohodnuté služby pre spoločnosť. V predmete zmluvy nebolo priamo uvedené, že externá spoločnosť bude viesť pokladnicu fyzicky a nakladať s peňažnou hotovosťou spoločnosti a nebola stanovená zodpovednosť externej firmy za finančnú hotovosť v pokladnici, čo nebolo v súlade s § 43 Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“), podľa ktorého sú účastníci povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

Popísaný stav vedie k riziku, že v prípade vzniknutého manka v pokladnici nebude spoločnosť môcť vymáhať vzniknutú škodu od poskytovateľa externých účtovných služieb.

Preverením postupu pri vnútornej kontrole došlých faktúr bolo zistené, že došlé faktúry evidovala v knihe došlých faktúr a formálnu stránku overovala poverená osoba a konateľ schvaľoval svojím podpisom súhrnné mesačný zoznam došlých faktúr.

Na základe predložených dokladov a ich overenia bol vnútorný kontrolný systém spoločnosti vyhodnotený ako primeraný.

Možnosť kontroly spoločnosti zo strany obce vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení prostredníctvom hlavného kontrolóra. Hlavný kontrolór v rokoch 2011 – 2013 nevykonával žiadnu kontrolu v spoločnosti.

Zhrnutie

Preverením základných dokumentov spoločnosti bolo zistené, že valné zhromaždenie spoločnosti schválilo dve zmeny zakladateľskej listiny bez súhlasu obecného zastupiteľstva, čo nebolo v súlade so zásadami hospodárenia s majetkom obce.

Na základe zmluvy o nájme majetku spoločnosť uhrádzala nájomné za lesy. Napriek tomu, že sa predmet nájmu roky nemenil ceny nájmu boli v jednotlivých rokoch výrazne odlišné. Netransparentným pohybom ceny nájmu lesných pozemkov prenajímateľ pozemkov (obec) mohol regulovať výšku zisku, resp. straty spoločnosti.

Niektoré z preverovaných výdavkov spoločnosti nesúviseli so zabezpečením a udrжанím jej príjmov. Išlo o výdavky na ošatné pre konateľa spoločnosti a pohostenie v závere roka. Takéto výdavky kontrolná skupina vyhodnotila ako nehospodárne vynakladanie finančných prostriedkov spoločnosti.

Spoločnosť ako prenajímateľ účtovala pohľadávky z nájmu na účte 311 – Odberatelia a nie na účte 374 – Pohľadávky z nájmu, čo nebolo v súlade s postupmi účtovania.

Do rozpočtu obce spoločnosť prispela v roku 2013 sumou 127 941,28 eur a započítala vzájomné pohľadávky s obcou v sume 3 000,00 eur. K 31.12.2013 boli všetky pohľadávky spoločnosti voči obci a záväzky voči obci finančne vysporiadané.

Konateľské oprávnenia týkajúce sa nakladania s majetkom spoločnosti boli zakladateľskou listinou obmedzené, pričom bolo zistené, že nákup a predaj hnuťného majetku v roku 2013 nebol v súlade so zakladateľskou listinou spoločnosti, keď nebol daný súhlas valného zhromaždenia na nákup a predaj hnuťného majetku.

Podkrovné priestory, ktoré spoločnosť prenájimala ako ich vlastníci, nemala zapísané na liste vlastníctva, čo nebolo v súlade s katastrálnym zákonom.

Spoločnosť vykonala inventarizáciu dlhodobého hmotného majetku a drobného dlhodobého hmotného majetku k 31.12.2012, predložené inventúrne súpisy nemali všetky povinné náležitosti podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

V zmluve o poskytovaní účtovníctva nebola priamo uvedená osoba, prostredníctvom ktorej externá firma bude vykonávať dohodnuté služby pre spoločnosť. V predmete zmluvy nebolo priamo uvedené, že externá spoločnosť bude viesť pokladnicu fyzicky a nakladať s peňažnou hotovosťou spoločnosti a nebola stanovená zodpovednosť externej firmy za finančnú hotovosť v pokladnici. Existuje riziko, že v prípade vzniknutého manka v pokladnici nebude spoločnosť môcť vymáhať vzniknutú škodu od poskytovateľa externých účtovných služieb. Uvedené nebolo v súlade s Občianskym zákonníkom v platnom znení.

Na základe predložených dokladov a ich overenia bol vnútorný kontrolný systém spoločnosti vyhodnotený ako primeraný.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Pre lepší rozvoj spoločnosti a zlepšenie transparentnosti vo vzťahu medzi spoločníkom a spoločnosťou odporúčame, aby konateľ spoločnosti navrhol spoločníkovi (obci) model tvorby výšky ročného nájmu (napr. od ťažby, investícií apod.).

Protokol o výsledku kontroly vypracovali 12.03.2014

Ing. Dagmar Rosenbergerová
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Jaroslav Lehocký
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený 28.03.2014

Ing. Peter Krč
konateľ spoločnosti